

Kerek erdő

2 × 45 perces készségfejlesztő óra
(magyar, vizuális kultúra)

Miről szól ez a tanegység?

Tenyeresdi mondókáink a gyerekek legkorábbi élményei közé tarthatnak testkontaktus szempontjából. A csiklandozás élményét most összekapcsoljuk a szövegélménnyel, a kéz és ujj finommozgásaival, a kép- és mesealkotással.

Áttekintő vázlat

1.1 Tenyeresdi	45 perc
1.1a Hol a gomb?	5 perc
1.1b Kerekecske, gombocska	5 perc
1.1c Kerekecske dombocska	20 perc
1.1d Tenyérmese	15 perc
1.2 Kerek erdő közepében	45 perc
1.2a Találós erdő	5 perc
1.2b Erdőkép, erdőmese	40 perc
Összesen:	2 × 45 perc

Előkészületek

Készítsünk elő fele annyi nagyobb méretű gombot, ahány gyerek van az osztályban! Óra előtt előre elhelyezhetjük a gombokat a padokon.

Az illusztráció technikai közül választhatunk mi, de választhatnak a gyerekek is. Ennek megfelelően szerezzük be, készítsük elő az alapanyagokat: rajzoláshoz vágjunk ki a rajzlapokból kör alakot, kollázshoz szerezzünk be papírtányérokat, illetve vegyünk elő színespapír-gyűjteményünket!

1. tanegység

FELDOLGOZOTT MŰVEK

Kerekecske dombocska – magyar népi mondókák, Nemeskosút, Margitta, Berettyószéplak (Pozsony, Bihar)
Mészöly Miklós: Kerekecske-dombocska
Hárs László: Kertem, parkom, erdőm
Markó Béla: Kerek erdő

MIT KÉSZÍTSEK ELŐ?

- Szöveggyűjtemény
- Internet, projektor, hangfal

Gombok
Kerek rajzlap és/vagy papírtányér
Rajzeszközök és/vagy kollázskészítés anyagai, eszközei (színes papírok, olló, ragasztó)

ÉVFOLYAM

1–2. osztály

FELADATOK LEÍRÁSA

1.1 Tenyeresdi

1.1a Hol a gomb?

A gyerekek páronként forduljanak egymással szembe, és játszunk „Hol a gomb?” játékot! A páros egyik tagja egyik kezébe rejt egy gombot, majd a két kezét keresztezve, tenyerét becsukva társa elé teszi. „Hol a gomb?” – kérdezi. Társa rábök az egyik kézre. Ha eltalálja, a következő körben ő rejt el a gombot. Ha nem találja el, marad az előző játékosnál, aki megismétli a gombrejtő játékot. Páronként ki az, aki többször eltalálja, melyik kézben rejlik a gomb?

MIT AKARUNK ELÉRNİ?

Kéz és ujj finommozgása kapcsolódjon össze a szövegélménnyel.

JEGYZETEIM

MIT FOGUNK CSINÁLNI?

Tenyeres játékok: gomb-rejtő, csiklandozó
Mondókázás kéz- és ujjmozgással
Mesehallgatás, beszélgetés
Kuvikhang meghallgatása, hangutánzás
Versolvasás kézmozgással

MIRE VAN SZÜKSÉGÜNK EHEZ A FELADATHOZ?

Gombok

1.1b Kerekecske, gombocska

5
perc

Nyitott tenyérrel folytassuk a játékot, most már igazi gomb nélkül.

A *Kerekecske gombocska* kezdetű magyar népi mondókát (Nemeskosút, Margitta, Berettyószéplak [Pozsony, Bihar]) mondogatva játsszanak a párok tenyércsikizőt, előbb felelgetve, majd önállóan, fejből mondván a szöveget!

Az első két sornál mutatóujjal köröket rajzolnak a társuk tenyerébe. A második két sornál elindul az ujjuk a karon föl, a hónaljig vagy a nyakig. A játékot szerepcserével ismétlik meg a párok.

1.1c Kerekecske dombocska

20
perc

Figyelem! Most dombocska lesz a gombocskából.

A *Kerekecske dombocska* kezdetű mondóka két szakaszát felelgetve mondogassuk a gyerekekkel! Majd ismételjük meg, és kísérik a sorokat kéz- és ujjmozgással:

Kerekecske dombocska, – kezünkkel dombot formálunk

itt szalad a nyulacska. – ujjunkkal „futunk”: gyors futómozgást imitálunk

Erre szalad, erre fut, – ujjunkkal cikcakkban „futunk”

erre van a gyalogút. – ujjunkkal egy irányban „futunk”

Erre, arra, zöld mezőre,

jó forrásra, legelőre, – ujjunkkal bejárjuk a terepet

itt megbújik, itt elbújik,

itt nem látja meg a kuvik. – egy-egy tárgy mögé, pad alá bújik az ujjunk

Ujffuttatás után a pedagógus olvassa fel [Mészöly Miklós Kerekecske-dombocska](#) című mondókameséjét!

Hogy lesz a tenyeres mondókából mese? Mi történt a mesében? Kik szerepelnek benne? Mitől ijedt meg a nyulacska?

Tudjátok-e, mi az a kuvik? Hallottatok már kuvikhangot? Hallgassuk meg!

(A kuvik képét és hangját bemutató videó elérhető a [reftantar.hu](#)-n, a szöveggyűjtemény aloldalán.)

Utánozzuk a kuvik hangját!

Keressük meg a mesében azokat a sorokat, amik a kuvikhangot utánozzák, majd olvassuk fel kuvikhangon!

JEGYZETEIM

1.1d Tenyérmese

Most egy új mese kerekedik a tenyerünkből. A pedagógus olvassa fel lassan, kézmozdulatokkal követve [Hárs László Kertem, parkom, erdőm](#) című versének első szakaszát:

15
perc

*Van nekem egy kicsi kertem, – két kezünket kört formálva összetesszük
abban van egy téres parkom, – két kezünk kört formálva tágabbra nyílik
parkban jó nagy kerek erdőm, – két kezünk kört formálva szélesre nyílik
és az erdőt, parkot, kertet – a széles kör összeszűkül, és
mind a tenyeremben tartom. – két nyitott tenyerünkbe költözik*

Ki tudná folytatni a mesét? Hallgassunk meg néhány ötletet!
Majd a gyerekek önállóan olvassák el a vers többi szakaszát, és találjanak ki hozzá kézmozdulatokat! A karjuk, kezük, tenyerük is meséljen!

A vállalkozó gyerekek olvassanak fel egy-egy versszakot, kézmozdulatokkal követve a verset!

1.2 Kerek erdő közepében

45
perc

1.2a Találós erdő

A pedagógus olvassa fel [Markó Béla Kerek erdő](#) című versét versszakonként találós kérdésként, az utolsó rím szó nélkül! A gyerekek kórusban feleljenek: aki kitalálja a rím szót, hangosan mondja. Valószínűleg harsogni fog a kórus.

5
perc

1.2b Erdőkép, erdőmese

Minden gyerek önállóan olvassa el a verset, és válassza ki azt a versszakot, amelyik legjobban tetszik neki! Készítsen a versszakhoz illusztrációt egy kerek lapra grafikai eszközökkel vagy papírkollázssal!
A rajzoláshoz előre kivágott, kör alakú rajzlapokat kapjanak a gyerekek, a kollázs-alaphoz kaphatnak papírtányért.

40
perc

Aki elkészült, próbálja meg folytatni a versszak meséjét gondolatban!
Végül mutassanak be a vállalkozó gyerekek néhány illusztrációt, és elmondhatják a képhez kapcsolódó meséjüket is.

MIT AKARUNK ELÉRNI?

Versszöveg vizuális megjelenítése, bővítése szóbeli mesealkotással.

MIT FOGUNK CSINÁLNI?

Rímkitaláló verhallgatás
Versolvasás, illusztráció készítése
Szóbeli szövegalkotás

MIRE VAN SZÜKSÉGÜNK EHEZ A FELADATHOZ?

Kerek rajzlap és/vagy papírtányér
Rajzeszközök és/vagy kollázskészítés anyagai, eszközei (színes papírok, olló, ragasztó)

